

Школярі в Україні протестують проти примусової праці

Кривий Ріг. — До Верховної Ради УРСР спрямували своє звернення школярі Кривого Рогу і області, в якому звертають увагу на безправність школярів. В середньо-освітніх навчальних закладах застосовується „трудова практика“. Це означає, що учні під час літніх вакацій зобов'язані працювати в колгоспах і радгоспах, не отримуючи жодної платні, або, якщо деякі колгоспи і платять їм, то мізерну частку того, що учні справді заробляють. Якщо учень не відпрацює на полях два місяці, то його не переведуть до наступної класи. Виздять учні на працю в колгоспи під час навчання. Лекції в цей час нема, а потім учням доводиться наздоганяти програму, хто як може. Протягом навчального року школярам доводиться брати участь у багатьох суботниках, при цьому їм пояснюють, що

держава забезпечує безкоштовне навчання, отже їм треба хоч частково щось віддати державі. Однак за батьки платять великі податки і отримують малу заробітну платню за умов, коли ціни зростають і життя дорожчає.

У своєму зверненні до депутатів Верховної Ради УРСР учні вимагають припинити „трудова практика“ у вигляді примусової праці в колгоспах, радгоспах та під час суботників і прийняти закон, що дозволяв би учням вільно добровільно працювати, отримуючи за це належну заробітну платню.

Ініціативна група Кривого Рогу закликає школярів України створити українську учнівську спілку.

Під зверненням до Верховної Ради УРСР члени Ініціативної групи збирали багато підписів школярів.

В Гартфорді розпочали українську програму на телебаченні

Гартфорд, Конн. — В місцевій газеті „Гартфорд Курант“ з 24-го березня появилась обширна інформаційна стаття про Лусілу Реннік п.н. „Нова програма на кабельній телебаченні зосереджується на Україні“. У ній журналістка заважує, що наука про українську культуру та історію йде вже тепер далеко поза межі вулиці народний дім і сягнула по телебаченню.

Одним із ініціаторів цього задуму був Тарас Ділозір, який перед роком переправився з Торонто до Ейвону в Коннектикут. Від листопада зібрався біля 25 добровольців з української громади, між ними священники української церкви, професіоналісти і учителі українських шкіл — усі ще без досвіду в укладанні телевізійних програм, і без досвіду орудування приладами у телебаченні, чи писання скриптів.

Інформація про цю нову програму, яку показують на кабельній станції №26 в суботу і неділю о год. 6-й, дала американський журналіст Лана Волошко, одна із організаторів програми. Вона сама працює при підготовці скриптів. Багато із програм організатори використовують з української програми

на телебаченні в Торонто, але є також оригінали, до яких вони втягнули у співпрацю знайомих та професорів української історії. Розуміється, тепер у цих програмах, як заважує Л. Волошко, все зосереджується на подіях в СССР.

Підготовано програми про виміни студентами з України, які були в Глестон бірі, про величодні писанки і про мистецькі надбання. Перша програма мала на цілі висвітлити історію єврейських республік і її назва була „Князі України“. Далі ці програми показують святування Дня Незалежності і Соборності України збільшувати в Україні, як також інтерв'ю із новообраними депутатами України.

„Ми не хочемо щеплювати в наші програми якусь політичну ідеологію, але хочемо показати публіці, що діється та чим живе українська громада Коннектикута“, — заявила американський журналіст Л. Волошко.

Кожна із цих кабельних програм триває півгодини і це є друга етична програма на цій місцевій станції. Першою була „Година Пайлет“ організована грецькою громадою.

ТРАВЕНЬ — МІСЯЦЬ ЗБІРКИ НА СКВУ

Президія Секретаріату Конгресу Вільних Українців звертається знову до вас із пригальною, що травень — це місяць збірки фондів на діяльність СКВУ. Ми щиро дякуємо вам за вашу добру волю і матеріальну підтримку в минулому і просимо вас допомогти вив'язати з наших обов'язків і цього року.

При цьому хочемо підкреслити, що цей рік кладе перед нами більші, як коли-небудь у минулому вимоги, координувати і репрезентувати не тільки українців у діаспорі, але також допомогти нашим братам і сестрам в Україні та в сусідніх з нею країнах, де ще живуть українці, в Польщі, Чехо-Словаччині, Румунії та в Югославії. Наша поміч для них є необхідна, бо власне цілу Східну Європу, а зокрема Україну, комуністична влада допровадила до страшної релігійної, культурної, економічної, екологічної та політичної руїни.

Не зважаючи на те, наш народ хоче піднятися з тої руїни і потребує нашої допомоги, моральної і матеріальної. З уваги на те, ми проголосили 1990 рік — роком української єдності, цим разом всеукраїнської єдності, і висунули клич — Поміч для СКВУ — це поміч Україні.

Відгукніться на наш клич згідно з вашими спроможностями, щоб ми могли уділити Україні в ці вирішальні дні — таку допомогу, як цього вимагають обставини жертвам Чорнобиля, жертвам чернівецької хвороби, поміч Народному Рухові України за Перебудову, щоб він міг сягнути свою ціль — політичну і економічну суверенність України.

Наші потреби зростають із потребами нашого народу де б він не був, у таборах втікачів в Австрії і Німеччині, в Бразилії, Польщі тощо. На нашу поміч розраховує Україна і ми не можемо її відмовити. Тому просимо, відгукніться щедро на наш заклик.

Поміч СКВУ — це допомога Україні. Будемо вам за це вдячні й вдячний буде вам наш страдальний народ.

За Президію Секретаріату СКВУ:

Юрій Шимко, президент
Василь Верига, генеральний секретар
д-р Микола Кушета, член Президії, голова
Травневої Акції

Відбудеться речиталь співацьки М. Волянської в УІА

Нью Йорк, Н.Й. (УМІ). — Український Музичний Інститут в Нью Йорку влаштує галадія речиталь молодих співацьки лірико-колясатурного сопрано Марії Мирослави Волянської у приміщеннях УІА в суботу, 5-го травня, о год. 7-й вечора.

Марія Мирослава Волянська, відома з її успішних виступів перед українською громадою, метрополітального Нью Йорку й околиць, має диплом бакалавра музики з Гантер коледжу в Нью Йорку, де вона і студіювала спів у проф. Рассела Обер-

М. М. Волянська

ліна, світової слави контратенора, поруч із студіями загальної музики, вокалу та інструментів. Як визначна вокалістка Гантер-коледжу, вона тоді ж дістала престижну нагороду „Ладіо Вокал“ і була скерована на даліше навчання співу в Париж, Франція, до відомої Еколі нормаль де музик. Повернувшись до Мангеттену через рік з Парижу, Марія-Мирослава далі продовжувала студії і співала у компанії „Бронкс Опера“ та в опері „Віва“, як і дала кілька самостійних речиталів. В останніх роках співацька інтенсивно брала лекції співу в проф. Лорін Фультон — Корсон при Українському Музичному Інституті, з патріотичних мотивів, уважаючи для себе обов'язком здобути ще й диплом з УМІ.

На речиталі в суботу, 5-го травня, співацька-галадія УМІ дасть низку мистецьких пісень-романсів — серед того композицій незрівняного Людкевича, — у яких вона, згідно з програмою УМІ, покаже своє професійне вокальне вміння, техніку співу, музичну й поетичну інтерпретацію співаного матеріалу, і її вимова своєї й чужих мов, яка згідно зі словами музичних критиків, що вже писали про виступи співацьки, є бездоганна. Акомпаньйором на вечорі буде піаніст Іван Колодій, який працює як оперний репетитор для співацьки, розуміючи з ними репертуар і ролі, та постановачий-режисер сцени. Маєстро Колодій є теж професором Українського Музичного Інституту. Адреса УІА в Мангеттені: 2 East 79-th Street.

(Закінчення на стор. 4)

ПРЕЗИДЕНТ ДЖ. БУШ ОБОРОНЯЄ СВОЮ ПОЛІТИКУ

Вашінгтон. — Президент З'єднаних Штатів Америки Джордж Буш, відповідаючи на критику численних консервативних і поміркованих політиків і деяких політичних аналітиків, які не погоджуються з його цілковитим ігноруванням самостійницьких аспірацій литовського народу, гостро відкидає всякі поради і заявляє, що його політичну активність і активність його Адміністрації підтримує більшість американського народу, якому він служить.

Як відомо, президент Литви Витавас Ландсбергіс назвав політику Адміністрації Буша у відношенні до Литви „другим Мюнхеном“, нагадуючи світові, що також в 1938 році дві західноєвропейські великодержави — Великобританія і Франція — погодилися на окупацію Чехо-Словаччини гітлерівською армією, щоб задоволювати фашистську Німеччину, яка вже тоді готувалася до великої війни з широким світом. При тому він пригадав світові, що Москва дусить Литву своїми обмеженнями, як вуж-даву, а світ спокійно приглядається до цієї драконської негідної тактики московських імперіалістів, вимагаючи руки як Пилат перед засудом Христа.

Після обіцяної „акції“ проти Советського Союзу, якщо він застосує економічну блокаду проти Литви, Буш вирішив у вівторок, 24-го квітня, не проголошувати економічних санкцій проти СССР, бо йдеться про політику „вищою порядку“, заплановану зустріч на вершинах між ним і Горбачовим і про зменшення стратегічної атомової зброї та дальшої „легальної“ демократизації у східноєвропейських країнах.

Деякі речники Адміністрації Дж. Буша, зокрема Бейкер, кажуть, що натяжки про „другу Ялту“ це абсурд. Але практична політика Вашингтону іде власне по лінії ялтинських угод з часів Другої світової війни. Крім того пересічні американці не знають, що було предметом переговорів Буша з Горбачовим під час першої

вершинної конференції, бо цих речей Адміністрація не дозволила публікувати, — кажуть спостерігачі.

Президент Дж. Буш хвалиться „загальною популярністю“ в народі. Може, каже, знавці підсоветських відносин, але чи довго, бо також американський народ може побачити на власні очі необосновані потягнення Адміністрації і на цьому може потерпіти не тільки Буш, але Республіканська партія в першу чергу, — заявили керівники етнічних груп, які обговорювали про блему Литви в Чикаго.

Біда також в тому, що політику Адміністрації президента Дж. Буша підтримують керівники Сенату і Палати Репрезентантів, які у засліпленні не бачать, що Америка почала виркатися основних принципів у політиці, тобто підтримки усіх народів, які змагаються за свободу. На жаль, сенатор Філ Грем, республіканець з Тексасу, і ліберальний сенатор Дел Бамперс, демократ з Арканса, заявили, що вони не бачать жодних користей з економічних санкцій проти СССР, крім „погіршення у відносинах“.

ВИСТУПИ Б. ТИМОШЕНКА

Олбані, Н. Й. — Тут, в п'ятницю, 4-го травня, організації Американці за Демократію в Україні влаштували доповідь, яку виступив член Секретаріату Руху і Спілки Письменників України Борис Тимошенко на тему: „Рух — єдність, шлях до незалежності“. Виступ відбудеться о год. 7:30 вечора в залі Українського Клубу, 402 25-та вул., у Ватервілі. В суботу, 5-го травня, відбудеться Народного Фонду Допомоги Україні влаштує доповідь Б. Тимошенка в Нью Гейвені, Конн. Початок виступу о год. 6:30 вечора в залі церкви св. Михаїла, 569 Джордж вул. В неділю, 6-го травня, „Самопоміч“ в Сиракузах, Н.Й. влаштує доповідь Б. Тимошенка в УНДомі, Файт вул. Початок о год. 5-й по полудні.

У СВІТІ

ІЗРАЇЛЬ ОБУРИВСЯ на гостру закордонну критику урядового фінансування нового жидівського поселення у християнському кварталі Єрусалиму. У гострій заяві міністерство закордонних справ проголосило, що жиди мають право поселюватися по всій країні та купити чи винайти будь-які посілости, зокрема в Єрусалимі. Самі ж поселенці сказали, що не мають жодних намірів посілати ними зайняті приміщення, не зважаючи на те, чи до вподоби воно Уряду та жидівським організаціям у ЗСА. Їхній речник Джонатан Блясе назвав переданий протест Державного департаменту через американського посла Вілліама Бровна до уряду Ізраїля, як „досадне втручання“. В той час час Д. Блясе підкреслює переконання поселенців і своє, що жиди не можна забороняти поселюватися в будь-якому кварталі, але неждані поселюватися у жидівському кварталі треба заборонити, бо це є „унікальний квартал“.

У БЕЙРУТІ ВОЙОВНИЧЕ мусульманське угруповання заявило, що буде вбивати американців по шілому світі, якщо американський Конгрес не відкине свою недавню резолюцію про визнання Єрусалиму столицею Ізраїля. Якщо цього не станеться, то „кожний американський громадянин у мусульманській країні чи де-небудь буде прицілом нашої помсти“, — сказало у своєму повідомленні угруповання „Єрусалимська ісламська війна“. Сенат ЗСА схвалив свою резолюцію 22-го березня, а Палата Репрезентантів подібне рішення винесла в середу 25-го квітня.

БОНН, СТОЛИЦЯ ЗАХІДНОЇ Німеччини, стала у вівторок, 24-го квітня, місцем, де зустрілися канцлер Західної Німеччини Гельмут Коль та прем'єр-міністр Східної Німеччини Лютар де Майстер та погодилися призначити 2-го липня, як дату монетарного, економічного і соціального об'єднання обидвох Німеччин. Речник західнонімецького уряду Петер Фогель заявив, що експерти Східної та Західної Німеччини вже розпочнуть детальні приготування до цієї події.

КАРЛА ГИЛДС, ТОРГОВЕЛЬНИЙ представник ЗСА, виступаючи в Конгресі, сказала, що Вашингтон і Токіо порозумілися в справі останньої перешкоди в їхніх торговельних відносинах. Вона сказала також, що Японія „посунулася цього року далі, як будь-яка країна“ в допущенні до свого ринку американських товарів. Виявляється, що цією останньою точкою, котру треба було поладати, це відкриття японського ринку для американських дерев'яних виробів, що збільшить американський експорт до Японії на один біл. дол. річно. Крім того відкрито японський ринок для американських суперкомп'ютерів і satelitів.

В УКРАЇНІ ВІДЗНАЧИЛИ РІЧНИЦЮ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ БАГАТОТИСЯЧНИМИ МАНІФЕСТАЦІЯМИ

Під час маніфестації в Києві.

Київ. — Пресове агентство Ройтерса інформувало, що 26-го квітня, тобто у четверту річницю чорнобильської катастрофи від якої загинули тисячі осіб, а трагічні наслідки якої годі навіть передбачити, в Києві відбулася багатотисячна жалібна маніфестація у якій взяло участь понад 60,000 осіб зі священними свічками, чорними і національними синьо-жовтими прапорами, трибунами. Маса народу збиралася на площі біля катедр св. Софії, вислухали численні промови, які об'єднували тодішніх і теперішніх офіційних осіб за занедбання справи безпеки населення у висліді чого мільйони осіб в Україні і Білорусії були заражені атомовою радіацією і масово вмирають від хворіб рака, зокрема лейкомі, виразки шлунка та інші хвороби пов'язані з радіацією. Навіть офіційна статистика подає, як пише „Едмонтон Джорнал“ з 26-го квітня, що понад один мільйон українців є заражених атомовою радіацією і мусять числитися за етнічними наслідками, які дуже часто приходять несподівано.

Загальний міський і приватний транспорт в місті, яке, як відомо, віддалене від Чорнобиля на 80 миль, затримався на п'ять хвилин, щоб в таких спосіб вшанувати жертви Чорнобиля та рівночасно запроотестувати проти будови атомових реакторів в густо заселеній території України. Гуділи гудки фабрик, поїздів, автомобілів, торговельних авт., викликаючи сум і тривогу рівночасно та турботу за далішу долю українського народу, який постраждав від катастрофи, а в першу чергу від небажливості комуністичного режиму, який не зробив своєчасних заходів для рятування населення. Колишній перший секретар Комуністичної партії України Володимир Щербинський, коротко після чорнобильської трагедії, зарядив був навіть відбуття травневих святкувань в Києві з масовою участю молоді і

старших, що вже тепер, навіть в кругах офіційних чиновників, вважається злочинним.

Подібні жалібні маніфестації відбулися в багатьох інших містах України і Білорусії. Наприклад у білоруському місті Гомелі розпочалися профспілки проголосили на день 26-го квітня загальний одностайний страйк для відзначення четвертої річниці чорнобильської катастрофи і перестороги для режиму. Робітники домагалися, щоб їх насичено атомовою радіацією територію проголосили нездатною для нормального життя, переселили людей в інші області, дали відшкодування для потерпілих осіб і подбали про лікування хворих.

Представники Народного Руху України за Перебудову заявили, що демонстрації відбувалися також у західних областях України — Львові, Івано-Франківську, Тернополі та багатьох інших містах. Юрій Шербак, член Верховної Ради УРСР, активіст Зеленого світу, який написав навіть книжку про Чорнобиль за часів кореспондента, що досі померли від нуклеарного зараження понад 300 осіб, отже десять разів стільки, як говорить про це офіційна статистика.

Чимало організацій, зокрема Демократичного Блоку, організували в Україні так звані „телетон“ для збірки грошей потрібних для лікування маленьких дітей, які народилися від матерей заражених атомовою радіацією. Советська центральна телевізійна сітка повідомила, що в цілому СССР зібрано досі понад 100 мільйонів доларів готівкою. Крім того особи і організації та державні установи жертвували на цю ціль медичну, одяг та інші речі потрібні для рятування людей. Уряд при тому признає, що прийде переселити з чорнобильської зони ще додаткових 200,000 осіб. Досі переселено до інших областей понад 160,000 осіб.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ харчами і ліками проголосило в середу, 25-го квітня, свою згоду проводити аналіз крові на вірус АІДС в домашніх умовах. Управління довгий час було проти таких заходів. Тепер особи, які бажають провести аналіз крові анонімно, матимуть можливість післати зразок своєї крові поштою та отримати висліді телефонічно, не вказуючи ні своєї адреси, ні імені. Визначення осіб, хворих на АІДС, у початковій стадії захворювання є завданням надзвичайної важливості та причиною зміни політики Федерального управління харчами і ліками.

СТОЛІТТЯМИ ЛІКАРІ сперечалися про причини виникнення язви шлунку. Припускається, що язва шлунку спричиняється психічним стресом, алкоголем, курінням. Але протягом кількох останніх років вчені почали приглядатися до малесенької бактерії, яка атакує стінки шлунку та є однією з основних причин язви. Тепер лікарі впевнені, що лікування звичайними антибіотиками виліковує 90 відсотків захворювання. Відкриття нового шляху лікування має особливо важливе значення для хронічно хворих. Коли гастроентеролог д-р Беррі Маршал в 1984 році почав говорити про пов'язання бактерії з язвою шлунку, лікарський світ сприйняв це твердження дуже скептично. Але сьогодні його теорія, підтверджена вражаючими успіхами дослідження, заслуговує на загальне признание.

„СЛАВА УКРАЇНІ“

Юнаки з „Карпат“ біля будинку „Січі“ в Ньюарку

Ньюарк, Н.Дж. (О.Т.). — Після численних зустрічей, що досі відбулися в Ньюарку з гостюючими в ЗСА з України, колишніми в'язнями, дисидентами, письменниками й науковцями в другий день Воскресіння Христового відбулася чергова, не менш цікава, зустріч, цим разом із спортсменами з України, точніше з 15-ма юніями футболістами (19 років і нижче) та п'ятьма членами їх проводу. Як відомо, в часі від 9-15-го квітня в місті Деллас, Тексас, відбувся черговий великий міжнародний футбольний турнір 152-ох юнацьких дружин з різних країн світу. В минулому році українська дружина киянська „Динамо“, в цьому році дружина львівських „Карпат“. Між

іншими українськими юнаками перемогли клуб „Горіст“ Даллас 5:3, ремісували з юнаками Каліфорнії і клубом „Гвадалахара“ Мехіко 0:0 й дійшли до чвертьфіналу, в якому зазнали поразки від дружини „Тагуїчі“. Болісія 2:3 і таким чином відпала від дальших ігор. Остантньо, суперники львів'ян вдруге підраді виграти чемпіонат цього великого турніру.

Користаючи з дводенної передихи перед поверненням в Україну, львів'яни, завдяки контактам з Ігорем Чавичем, відвідали УС-ВТ „Січ“ і УСО „Трибуна“. Негайно після приїзду з летишча Лял'варді, гості прибули до домівок Товариства, де вже на них очікували численні члени й симпатички „Січі“. Як радісно

й зворушливо, було почути з уст юних футболістів вітання Христос Воскрес! та ненавч хором відповісти Воистину Воскрес! Це більша приємність була, почути від цих чудових юнаків чисту українську мову, їх зацікавлення нашим спортивним й громадським життям. Таких приємностей досі не зазнавали українські симпатички спорту в принагідних зустрічах із спортсменами з України. Слідувало офіційне привітання від УСВТ „Січ“, що його виголосив заступник голови О. Твардовський.

„Дорогі друзі львів'яни! Я не в силі висловити наші збуджені почування, які вринують з тієї чудової нагоди в наших серцях. Ця мила

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Svoboda (201) 434-0237. U.N.A. (201) 451-2200.

Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс).

Subscription 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00. For members of the Ukrainian National Association — \$10.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00 на півроку — \$22.00 на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНС — \$10.00. Змінити адресу — \$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

„Пакт приязні” Москви і Пекіну

Колишній президент Річард Ніксон заки прийняти запрошення від комуністичного диктатора Мао Дзедонга, спершу вислав у строго засекреченій місії Генрі Кіссінджера та в 1972 році полетів із Кіссінджером до Пекіну, коли переконали його, що два комуністичні велетні — СССР і суходільний Китай — ніколи не замиряться на антиамериканській базі. Так і сталося. Історія соєтсько-китайських відносин переходила різні фази. Назверх спір ішов за „ухили” супроти марксизму. Насправді не йшлося про ідеологію, а про загарбани Москвою за царату китайські забайкальські землі. Між прикордонними військовими з'єднаннями прихилило й до кривавих сутичок. Але це вже давні часи. У сучасну пору найпершою проблемою соєтської Європи і суходільного Китаю стала революція проти комунізму в Європі і підхід цієї революції також у Китаї. У червні минулого року китайський уряд перевів масаку продемократичних демонстрантів танками із тисячами жертв. Москва ніколи цієї жорстокої поведінки Пекіну не натаврувала. Економічна криза в СССР продуктувала Михайлові Горбачову шукати поміч, де тільки можна і тому у травні минулого року Горбачов полетів з офіційними відвідинами до Пекіну. Китайський прем'єр Лі Пенг ревізував Горбачова і 24-го квітня ц.р. підписав з соєтським прем'єром Ніколаєм Рижиковим „пакт приязні” з важливістю на найближчих 10 років. Атмосфера для таких переговорів стала сприятливою, бо коли рік тому Горбачов із своєю перебудовою став був наче символом продемократичних реформ, то політика Горбачова супроти Литви наблизилася його до пекінських звеличчів „сильної руки”. Правда, візита Лі Пенга, одного з головних авторів масакри в Пекіні — багатьом соєтським громадянам не сподобалася. Сердечні обосторонні заяви приязні закаламутили дещо демонстрація перед московським міністерством закордонних справ.

В обширному комунікаті ТАССу перелічено довгу чергу справ, що їх охопили два договори — один підписаний Рижиковим і Пенгом і другий — з підписами Едуарда Шеварднадзе і китайського міністра закордонних справ Квіна Квічана. Говориться у цих договорах про співпрацю у ділянках економічній, харчовій, культурній, торговельній і про відтягнення з-над китайського кордону, довгого на поверх 4,000 миль, частини соєтських військ. Але дорадики Ніксона казали правду: соєтсько-китайський пакт ні трохи не затримає Америки, бо і Горбачову вона потрібна і Китай опинився в економічній скруті.

Трудно говорити нині про реальну користь оцього „пакту приязні”. Покищо це тільки символічний показ закінчення 30-літньої ворожнечі між двома комуністичними сусідами. Кожний із них має велетенський людський потенціал, хоча 250 мільйонів громадян СССР — це тільки четвертина понадодобільноного населення суходільного Китаю.

Якщо дехто на демократичному Заході налякається „жовтої небезпеки”, що — мовляв — Китай може „шапками накрити” всю Європу, то — даремно! Існує все це більша загроза від СССР у супереч усім миролюбним деклараціям Горбачова ніж від далекого Китаю, якому не потрібна ніяка чужа територія.

І в Китаї ще не забути, що у Другій світовій війні Японія перемаршувала своїм військом від Манджурії на південь і без стрілу зайняла місто й порт Сінгапур, що його вважали „фортецею не до здобуття”.

Аналогія до французької „лінії Мажино”, ніби непереможної, що її війська Третього Райху обшли з-позаду і загорнули з усіми бункрами. Сьогодні така ситуація, що криза економіки в СССР, загроза від національних рухів і загроза від робітничих страйків може підірвати підвалини соєтської імперії і тоді всі ті „пакти приязні” матимуть тільки архівальну вартість.

НЕМАЄ ВИГЛЯДУ НА ТЕ. шоби Шімон Перез та його Робітничі партія могли вийти з імпульсу з партією Лікуд і сформувати новий уряд. Виглядає, що тепер виконуючого обов'язки прем'єр-міністра Іцхака Шаміра запросять також спробувати оформити новий уряд, тим разом від партії Лікуд. Громадяни Ізраїля вже мають досить такої системи, що місяцями позбавляють країну уряду у проводі. Представники громадян заявляють, що вони збирали вже 600,000 підписів від ізраїльських виборців, які домагаються зміни у виборчій системі країни. Це казав, що більше як одна четверта громадян Ізраїля, упознаваних до голосування, підписали цю вимогу.

Мій сьогоднішній лист особливий: з усіх областей України до будинку кіно в Києві з'їхалося 500 делегатів УГС на свій установчий з'їзд. Прибули гості з української діаспори, від Закардонного Представництва УГС з'їзд привітав відомий громадський діяч, колишній політв'язень Леонід Плюш...

А проте ці інформаційні дані не спроможні передати того, що я зараз відчуваю. Українська Гельсінкська Спілка серед неформальних організацій України (та й не лише України!) посідає окреме місце. Справа в тому, що вона має свою не абияку історію. Покищо це тільки півтора десятиліття, але ж яких! Це турми й концтабори, це гордо підняті голови перед катми. Це смерть найкращих із її членів у тюремних застінках. Це перевезення їхніх останків з холодного Уралу до відчуженої України. Це самовидана праця серед українського народу в умовах тотального цукування з боку розлюченої партії. І знову тюремні камери, знову кайдани — хай на оті стандартні 15 днів, але ж так регулярно, як колись в Мордовії й на Уралі застосовувався карцер...

Та чи варто нині повто-

Микола Руденко

ЛИСТ В УКРАЇНУ

ривати те, що відомо всім, кому не байдуже доля України? Ліпше думати про майбутнє. УГС доросла до політичної партії — і сьогодні вона бере собі нове ім'я. Вона перестане бути Гельсінкською Спілкою — і, правду кажучи, разом з втратою цієї всесвітньо відомої назви ми, на жаль, втрачаємо дещо неповторне, дороге для всіх нас.

Це виглядає приблизно так, як арстання ветеранів Другої світової війни у мирне життя. Шоправда, мирного співіснування з партією не передбачається, та все ж попередню боротьбу іншими засобами — за умов конституційної легальності.

Якщо бути хронологічно точним, то історію політичної партії, що нині провадить свій установчий з'їзд, належить починати не з Гельсінкської Групи, котра була заснована 1976 року. Історична справедливість вимагає розпочати її десь роком 62, коли Левко Лук'яненко й Іван Кандиба розробили програму Української Робітничо-Селянської Партії. Головною метою їхньої програми був

вихід України із Союзу на підставі соєтської конституції — тоді це сталінські ідеї серед нашої молоді — так само, як солдатам і генералам не вдалося перемогти без поразок. Бо на війні стріляють. Левко Лук'яненко 40 днів прождав свої кулі в камері смертників. Хіба це легше, ніж на фронті? Важче, незмірно важче! Розстріл було замінено на 15 років концтаборів. Відбувши їх повністю, Лук'яненко й Кандиба одразу ж вступили в Українську Гельсінкську Групу, яку ми з Оксаною Мешко та Петром Григоренком почали створювати. За активну діяльність у Групі вони знову отримали по п'ятнадцять років неволі. Отже по тридцять! І майже повністю відбили цей строк.

Сьогодні Левко Лук'яненко — голова Виконавчого Комітету УГС. Це йому належить висока честь відкрити установчий з'їзд нової політичної партії.

Проте гадаю, що справа не в назві, а в самій суті. Ось чому я закликаю вважати роком народження УГС не

76, а 62 рік. Бо погляньте: це ж ті самі люди. І ті ж самі ідеї: боротьба проти навалної русифікації, проти панування парткратії, за справжній а не паперовий суверенітет України.

Історія цієї партії складалася так: коли вибили національно-визвольний прапор із рук Лук'яненка й Кандиби, його в середині 60-х років підхопили Михайло Горинь, Богдан Горинь, Вячеслав Чорновіл, Олександр Тихий та інші. Коли ж вони опинилися в тюрмах, визвольний прапор України замайорів в руках Євгена Сверстюка, Івана Світличного, Данила Шумука, Василя Стуса, Ігоря й Ірини Калинчиків та багатьох інших. А як тільки з їхніх рук було вибито прапор, його підняли пошарпані війнами й концтаборами ветерани — Оксана Мешко, Петро Григоренко, Микола Руденко, Ніна Стрелка. А серед них знов та ж бачимо Левка Лук'яненка, Івана Кандибу, Олександра Тихого...

Отже історія УГС (а значить і нової політичної партії) має бути продовжена в минуле — в дійсності вона налічує не 15, а близько 30 років. Ну, а те, що мінялися назви...

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Жила

ЗУСИЛЛЯ ГІДНЕ УВАГИ

II.

пов'язані з великим князем Ізяславом, його дружиною, польською принцесою Гертрудою, та їхнім сином Ярополком-Петром. Ці події, мало відомі також у сучасному німецькому читачеві, бо ж остання велика праця про „Кодекс Гертруди” була здійснена 1901 року німецькими дослідниками Г. Заверляндом та А. Гальзером. В їхній книзі, ілюстрованій чорнобілими репродукціями п'ять Гертурдиніх мініатюр потрапило до „російської”. Михайло Грушевський, який 1902 року писав про цю книгу, до речі, ніколи не бачив оригіналу псалтиря і не міг дійти до конкретних висновків. Німецькі ж дослідники доручили розшифрування виразного напису „Одіюс Ярополк” над головою зображеного на одній з мініатюр князя „російським вченим”, які того напису не могли ні прочитати ні зрозуміти. В дійсності ж цей напис („Праведний Ярополк”) виразно доводить, що тут мова про Ярополка-Петра, сина княгині Гертруди й князя Ізяслава і, таким чином не залишає жодного сумніву, що тут мова про українське князівство середньовіччя, що дорівнює, або й перевищує такі пам'ятки, як Збірник Святослава чи Остромирове Євангеліє.

У своїй статті-розвідці авторка дає не тільки прокинутий аналіз поглядів давніших дослідників кодексу, але й виявляє тонке знання стилю мистецького твору, що є дуже допоміжним для відчуття його кра-

си та зрозуміння історичного значення. Стаття в цілому, це не тільки пригадка про забутий мистецький цінності давньої Русі-України — це нова праця, яка дає наскрізь правильне розкриття мистецької краси, як також значення кодексу. А кольорові репродукції, що ілюструють статтю розвідку — це справжня окраса річниця.

Автором останньої статті в цій частині „Українське мистецтво в ході століть” є визначний український мистецтвознавець, Юрій Турченко. В своєму заключенні цієї цінної праці, він стверджує, що українське мистецтво є значним виявом універсальної культури й як таке є її невід'ємною частиною.

У третій частині річниця поміщено документи самвидаву з України та програму Наукового Конгресу у 1000-ліття Хрищення Русі-України, що проходив у системі Світового Конгресу Вільних Українців у Мюнхені від 28-го квітня до 2-го травня 1988 року.

Цікавими є також звіти з праці Товариства Сприяння Українській Науці, Ректорату Українського Вільного Університету, Наукового Товариства ім. Шевченка та Українського Технічного Господарського Інституту. Звіти подають дані про роботу цих інституцій за 1987 рік.

У відділенні рецензій обговорено „Історію України” Наталії Полонської-Василевої, що недавно вийшла німецькою мовою у перекладі Романа Шупе-

ра. Поява цієї книги є важливою подією в українській науці в Німеччині, зокрема коли врахувати, що досі німецька історична наука в питаннях Східної Європи безсирочно приймала великодержавні російські історичні схеми. У річницю видано також рецензії на книгу Теодора Мацькова, „Гетьман Іван Мазепа” в західноєвропейській джерелі 1687-1709”, на книгу Петра Голубенка „Україна і Росія у світлі культурних взаємин” та на книгу Олександра Чачулі „В. Антоненко-Давидович в пастці Чека”, як також на книгу „200 листів В. Антоненка-Давидовича”.

Річник у цілому робить добре враження. Він цікавий, оригінальний і наскрізь різноманітний своєю тематикою та великим багатством матеріалу, що торкається Тисячоліття Християнства, українського мистецтва, самвидаву та наукової хроніки. Книга адресується найперше німецьким читачам, що цікавляться розвитком українства. Вона не менш цікава й корисна також й для українського читача.

Тут буде зовсім відповідно коротко розповісти про історію цього видання. „Річник українства” виходить з 1982 року (досі з'явилося близько 2,000 сторінок). Він є продовженням збірки „Mitteilungen” (Повідомлення), що його видавало Товариство Сприяння Українській Науці, від 1965 до 1981 року. У цій серії вийшло тоді 18 книжок. Таким чином „Річник українства, 1988” є вже 25-ю книжкою у згаданій серії. Усі 25 книг повні німецькою мовою. Велике зусилля гідне уваги й широкій підтримки.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про пожнив'я Чорнобиля

Здається, хоча від цієї великої трагедії проминуло вже чотири роки — цей останній 1989 рік своїми перемінами та подіями в Україні зробив її нам виїмково близькою.

Досі, атомовий вибух в Чорнобилі був нам далеким — не лише територією, але і тим, що ми мало знали про його засяг та про його жертви. В останніх однак, місяцях, преса України поділяла цілий ряд статей, вісток, споминів про трагічні події квітневих днів 1986 року і їхні наслідки, про переживання людей, про їхнє обурення затаємними аваріями соєтським урядом. І вперше тепер, у четверту річницю, її відзначає ціла Україна. Ряд організацій проголосив 26-го квітня Днем Національної Жалоби, відбуваються протестаційні походи, віча, Богослуження. Як дивно, що щойно в чотири роки після аварії вона немов стала власністю нас усіх, що почуваються українцями і тут і там.

І щойно тепер відкриваються очі всім на підступність і ширину дії радіації цього страшного таємничого ворога, що забирає життя більше жертв.

Ось недавно, тут серед нас, впала жертвою радіації маленька Ганнуся Сверстюк, яку привезли з надією рятування до Америки. З такою ж надією перебував, лікуючись в Америці молодий Василь Кавасюк і його донечка Марія, сес-

тричка якої вже померла на левкемію у Києві. Знаємо всі про молодого Олександра Тимошенка, який вже довгий час бореться із наслідками радіації при допомозі американських лікарів.

Це тільки одиниці, що своїм приїздом стали нам близькі — а скільки інших з такими самими недугами там в Україні, в Народичах у Прип'яті, на Рівненщині чи у самому Києві?

А все наші люди, все українці, яких обурено, перед якими затаєно аж дотепер, яка сила і розмір смертельної радіації пройшли українськими землями, що й досі звіти про неї не знаємо. Саме недавно було повідомлено про те, що у Рівненщині сильно зросла радіація; приїжджі прогулявці з України розповідають, що одного дня вмивали щодня знову усі вулиці та хати у Львові, бо стверджено посилення цього смертельного променювання.

Чи можна, отже, дивуватися, що наші земляки, усвідомивши собі щойно тепер жахливу небезпеку, яка нависла над ними, над їхніми дітьми та внуками, кричать в розпачі, що українські жінки заклали вдягати в річницю жахливої аварії жалобу, і вперше дано указ спустити з неба прапори?

О-КА

Оксана Пахльовська

Чорнобиль

...Та не однаково мені,
Як Україну заїли люди
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окрадену, збудуть...

Тарас Шевченко

Біда підходить, а не чути кроків.
Самої суті вивітрена суть.
Гіркі слова замучених пророків —
невже й тепер вони нас не спасуть?

О, що в ту мить відкрилося поету?
Душа кричала і пручалась: ні!
Сьогодні — нас, а завтра — всю планету
Забудуть заїли люди у воєні.

Зачинять знов усі залізні брами
І пустих димом пам'ять вітарів.
Крізь грізний зрім есесівських барабанів
уже не чути зойку матерів.

Князівська земля? Плачуть твої предки.
Трагічним сном століття замами.
Чорнобиль був. Чорнобиль попередив
про це, що може статись на Землі.

Це правнуки реактор спорудили.
Чи ж пройде Бог по цій зіркій воді?
Чого ж ти не прокинулась — тоді,
коли тебе, окрадену, будили?!

Марія Охримович

ФЕСТИВАЛЬ СУЧАСНИХ ФІЛЬМІВ УКРАЇНИ В КАНАДІ

III

Розв'язка конфлікту у драмі „Гостина старої дами” вирішується не справедливо, а шкурним інтересом заляканого мистецтва та його обділених жителів. У драмі „Грамотний” моральну перемогу здобує не скривджена стара бабуся, а „властивий” апаратник. Цікаво зазначити, що в постаті старенької селянки режисер відтворив свою матір, образу та наругу над нею.

Важливим аспектом фільму є теж його універсальна тема, конфлікт та розв'язка, з якими легко може його ідентифікувати себе будь-яка людина поза межами України з огляду на загальнолюдську проблематику. Єдина жінка в групі наших гостей-кінематографів з України Ольга Володина показала свій психологічний фільм „Дім”. Основу фільму становить ідея, що тільки глибоке психологічне співвідношення створює для людини „дім”. Використовуючи атрактивні синомаграфічні ефекти, картини фільму символізують як брах очей основних внутрішніх елементів нічності усі намагання побудувати „дім” в розумінні родинного вогнища, дружини та сім'ї. Ольга Володина проявляє не абияку професійне володіння фільмовою технікою і вільно послугується візуальними засобами авангардного стилю.

Треба згадати, що були показані ще інші фільми жінок-кінематографів України, хоч їх автори не мали нагоди особисто відвідати Канаду. Фільм „Слава, Маріє” відзеркалює важкі обставини життя жіночтва в Україні та унікальне, грайливе юних дівчат не берегах Дніпра, з картинками зниклих важкою працею, передчасно постарілих жінок.

Технологічне досягнення Заходу розв'язали цю проблему для американської жінки, однак Українці ще довго прийматимуть наздоганяти капіталістичну систему у цьому відношенні. У групі фільмів для дітей та молоді

незвичайно позитивно своїм професійним виконанням вражають продукції режисера В. Гончарова. Фільм-легенда „І сестра їх Либідь” наснажений відчуттям та захопленням українського міту. Він не лише знайомить зі зовнішньою культурою середньовічної доби в Україні — панорамою міст, замків, княжого одягу тощо, але водночас формує мораль молоді людини звеличенням зустрічки Либідь та її самопошати, чесноти особливо притаманної українському народові.

Ідея самовидання пропонує другий фільм цього ж режисера — його власна оригінальна версія легенди „Чумацький шлях”. Фільм незабутній картинками степової України та мандрівкою юнака, який на шляху пошуку за сілєю для свого села і своєї матері втратив зір, але вкінці в небесних просторах йому з'являється „Чумацький шлях”, що з того часу зоріє в небесній блакиті.

Останньо В. Гончар випродував кілька фільмів сатиричного жанру, в яких висміюються функціонер-апаратники соєтських установ. На фестивалі були висвітлені два його мультиплікаційні фільми „Правда крупним планом” та „Демагог”, обидва випродувані 1989 року. Приємно було привітати між нами фільмового режисера тонкої інтелектуальної напруги, який формально скупими засобами вміє схопити основну суть ліцеїзму окремої людини, як теж і цілого суспільства.

Серед фільмів із суспільно-політичною проблематикою особливо пам'ятним залишився художньо-документальний фільм „Ой горе, це ж гості до мене...”. Назва фільму — це епіграф з поеми Павла Тичини про голод 1933 року в Україні. Постановка фільму (реж. П. Фаренюк) та фотографія (оператор О. Коваль) є прикладом гармонійної творчої співдії завершення задуму створити потриваючий психологічний портрет.

Вирішним фактором для великого успіху був теж підбір для головної, майже єдиної постаті у фільмі 83-літньої Ольги Терещенко. Насправді, як це вдалося постановникам фільму зустріти і відкрити такий незвичайний талант? Не зважаючи на відсутність якоїнебудь акції, фільм „Гості” глибоко заборобує інтроспективно розповіддю старенької селянки, життя якої відзеркалює страхиття долі українського народу від початків колективізації та голоду в Україні донині. При тому,

важливу роллю у драмі обездоленої бідки Олі відіграє її невтішна хатина-мазанка, що її освітлення та чаклунське фільмування Олі. Коваль перетворили в чарівне та зворушливе гніздячко зі стінами, вкритими наче гудожніми гравіюрами (насправді вони гобелени) й от-от розповзнуться) з розвішеним попіл доріжки тонко-стріблястим прядивом-павутинням та вінками з сухих квітів і трав.

Баба Оля сидить біля величезної селянської печі, з якої час від часу в'ється брудний дим, а чорний кіт глипас насторожено зеленими очима. Все являє позитоттотт сльва від нужденного ліхтаря. Бабуся коментує лапачічними ідімами зауваженнями слова Миколи Хвильового із його новели „Я”, що передаються по радіо. Лише на слова „Я веду її на розстріл” — перед глядачем — порожній мовчазний екран, на якому раптом з'являється, мов тонко вирізьблена гравюра, профіль поморщеного від злиднів обличчя, а згодом і постать бабуні на тлі чорної землі... Чи можливо більш майстерно передати спустошення душі, як це зуміли досягнути творчим відчуттям П. Фаренюк та П. Коваль?

Зовсім віддалена від документального стилю була група повнометражних фільмів фестивалю із фантастично-легендарним сюжетом — переведенням на екран з літературних творів як наприклад, „Страшна помста” (за М. Гоголем) та „Повнолулля”, фільм інспірований поетичним нарисом — балядою Валерія Шевчука „Панна Сотниківна”.

У фільмі „Повнолулля” (реж. Анатолій Степаненко) народні вірування та легенди становлять основний сюжет твору. Проте фольклорно-фантастичний елемент взаємодіє із психологічно-філософською лінією і створює паралельне напруження фільму. „Повнолулля” звеличує юність, захоплення красою, притягніли хвилювання молодості душі та коротку мить екстази щастя, що спалахне вогником але досягти його ніяк не вдасться...

Поетична уява режисера проявляє кожен кадр фільму і це не випадково, поскільки А. Степаненко — це разом поет і художник. Картини замороженого лісу, переливів барв у ярах та галлях, снігові вишневих пелюстків у

(Закінчення на стор. 4)

Загальні збори кредитівки „Самопоміч” у Дітройті

Д-р Олександр Серафін вручає дітям св. п. Романа Крохмалюка Рому Козут та Юрієві Крохмалюкові почесну грамоту, призначену їх батькові.

Загальні збори кредитівки „Самопоміч” відбулися в суботу, 17-го березня ц.р. Після проведення молитви та відчитання протоколу з попередніх зборів, президент кредитівки д-р Олександр Серафін подав свій звіт.

Навівши коротко основні цифри, які віддзеркалюють фінансовий стан кредитівки та її постійний ріст, він затримався головним чином на з'ясуванні основних принципів філософії діяння кредитівки.

Найголовнішим бажанням проводу кредитівки є дати своїм членам якнай-

більш корисні послуги. Входить в це не тільки швидкість покладання справ членів, привітна обслуга, яка часто вимагає довгого і терпеливого висновування членам приписів урядування, але, в першій мірі, придбання відповідної якості приходів, які б забезпечували фінансові користі членів, для їх повного задоволення. І так, для поліпшення обслуги членів, які живуть в містах віддалених від трьох бюр кредитівки, кредитівка приступила до Сервісу Сентер Корпорейшн, яка має свої бюро в 11-ти місцевостях довкола Ді-

тройту, і тепер члени, які живуть в тих містах, можуть там покладати майже всі свої фінансові справи.

Разом з тим дирекція кредитівки надіється, що це дозволить українцям, які ще не є членами кредитівки, приступити до неї. Бо хоча активи кредитівки зростають з року в рік, справа придбання нових членів є постійною турботою управ наших кредитівки. Сумним залишається факт, що згідно із статистикою централі Українських Кредитових Кооператив, тільки 9 відсотків українців Америки є членами українських кредитівки. Яка шкода, що ці люди не мають в руках річних звітів наших кредитівки, щоб побачити, скільки грошей вони дають на суспільні потреби нашої громади. Мишиген може чванитися, що 16 відсотків українців, мешканців цього штату, є членами українських кредитівки.

Володимир Гупалівський, скарбник кредитівки, навіс конкретні цифри, які вказують на успішну господарку кредитівки. Загальна сума активів зросла на 2.4 міль, досягаючи 54.8 міль. Ощадності зросли на 1.6 міль, до 50.3 міль. Позички — на 1.7 до 15.9 міль. Загальна сума приходів виносить 4,738,013, з чого 3,373,293 дол. повернено членам у формі дивідендів.

Голова Контрольної комісії д-р Марія Януш подав, що кредитівка перейшла контролю централі Федерального Бюро Кредитівки, професійної фірми книговодства та контролю внутрішньої комісії. Вся праця кредитівки відбувається згідно з приписами і тому він, в імені Контрольної комісії, висловлює признання всім, хто причинився до так успішної праці цього року.

Голова Номінаційної комісії Адриана Блюм подав трьох кандидатів до дирекції на наступні три роки, яких збори вибрали через аклямацію. Ними були: Володимир Гупалівський, Романа Дигдало та Ігор Козак.

На ряд питань зацікавле-

них членів точні відповіді дав голова дирекції та скарбник.

На другий день, в неділю, відбувся бенкет, який кредитівка влаштує кожного року.

Користаючи з великої кількості присутніх членів, президент кредитівки д-р Серафін навіс циферні осяги господарки останнього року та підкреслив постійне стремління кредитівки до забезпечення членам якнайкращих та найбільш корисних послуг. Маючи на увазі даліше існування та розвиток кредитівки, він гаряче закликав присутніх старатися придбати нових членів, вказуючи їм на ті користі, якими вони зможуть користуватися. Він підкреслював також сильну фінансову базу кредитівки, вказуючи на її високий резервний та страховий (забезпечувальний) фонд.

Посмертно відзначено почесною грамотою бл. п. інж. Романа Крохмалюка, ініціатора та організатора кредитівки „Самопоміч”.

Від централі Українських Кредитових Кооператив вів присутніх членів її голова Володимир Гупалівський. Проаналізувавши фінансовий стан кредитівки „Самопоміч”, він заявив: „Ми з присмертністю стверджуємо, що наші планивання були правильні й праця позначилася успіхами. Ми стоїмо на міцних основах, готові далі служити теперішнім та майбутнім членам”.

Слідувала розвагова частина, яку виповнили виступи тріо „Троїзда” та гумориста Ігоря Бачинського з Торонто. Як звичайно, про що точку подбав член дирекції Ярослав Конопада.

На своєму першому засіданні по загальних зборах розділено функції в такий спосіб: Олександр Серафін — президент, Богдан Андрушків — заступник президента, Володимир Гупалівський — скарбник, Ігор Козак секретар, Степан Віхар — голова Контрольної комісії, Володимир Баран — голова Кредитової комісії.

Володимир Баран

Лист...

(Закінчення зі стор. 2)

Назви були різні, це правда. Але ж погляньмо на тих, хто нас кидав до концтаборів — хіба вони не міняли своїх назв? Проте й досі, незважаючи на гласність та перебудову, вони лишилися чекістами. Так само, як політ'язні лишилися їхніми жертвами. Боротьба триває. І справа тут не в навазах, а в людях та ідеях.

Отже нова українська політична партія, назву якої ми почуємо завтра — насправді найстаріша анти-тоталітарна організація в Україні. Найзагартованіша, найдосвідченіша. Організація, що завжди переслідувала ту ж саму мету: вберегти Український етнос від руйнування його як на-

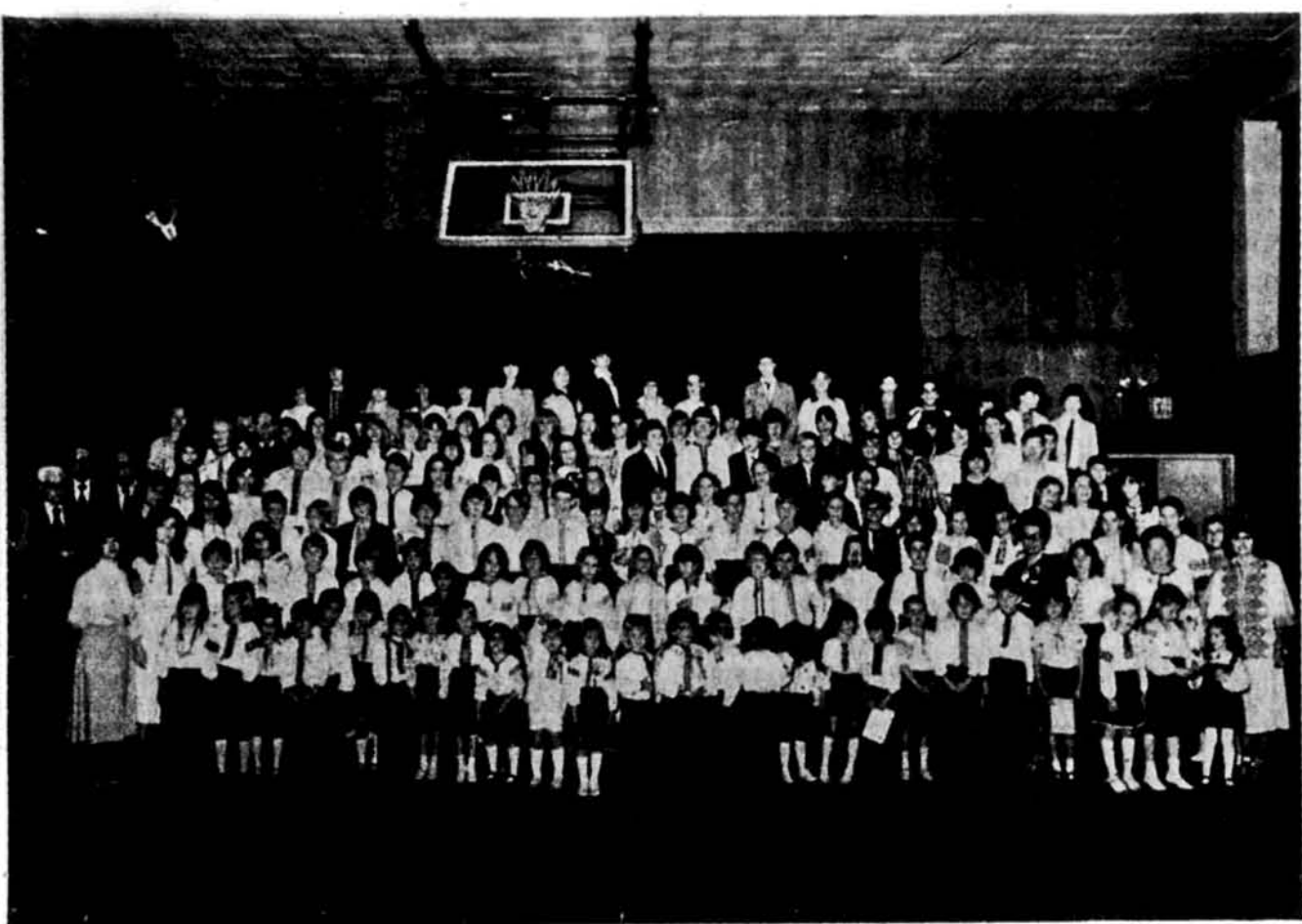
ції — тим самим врятувати від загинулі й забутий в жорстоких перипетях історії.

На Заході УГС добре відомо — і в колах урядування, і серед простого народу. Швидко української діяльності, то тут стільки віддано сил визволенню арештованих членів Гельсінкської Групи, що вона, УГС, стала кровною справою діяльності. Тож не дивно, коли дехто з українців Америки висловлює свій жал: мовляв, сумно, що зникає прославлена організація. Доводиться пояснювати: ні, не зникає! Ми пройшли великий шлях, аби стати повноправною політичною партією — і сьогодні стали нею! Хіба ж це зникнення? Це народження. Це вихід на державну арену. Сьогодні на чолі Львівської області народ постає один з лідерів УГС — Вячеслава Чорновола. Я глибоко певен, що років через п'ять дехто із учорашніх політ'язнів ми побачимо на чолі України.

ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

Школа Українознавства ОУА „Самопоміч” відзначила

Рік української мови

Учні та вчителі Школи Українознавства ОУА „Самопоміч”.

Минулий рік був проголошений в Україні Роком української мови. По за Батьківщиною Світовий Конгрес Вільних Українців також закликав шанувати 1989 рік не тільки святкуванням, але й посиленням вживання рідної мови у приватному й громадському житті. На цей заклик наперед відгукнулася школа українознавства, влаштувавши конференції, концерти й доповіді, присвячені плеканню рідної мови.

Складаючи мови й Школа Українознавства ОУА „Самопоміч” у Нью-Йорку. На урочистості, що відбулася 24-го березня ц.р., були присутні гості з України, Польщі й Бразилії, які мали нагоду познайомитися з учнями, управою й викладачами та порозмовляти з опікунами школи. Саме в цей день припала візитация й був присутній інспектор д-р Олександр Лужницький. Прибули й представники Кредитової Кооперативи „Самопоміч”, між ними президент банку „Самопоміч” д-р Богдан Кекіш, головний касир д-р Іван Серафін та фінансовий референт школи Михайло Савицький.

Численно прибули батьки й приятелі учнів, і зала, де у перших рядах сиділи святочно вбрані учні, була виповнена. На головній стіні виднів портрет Тараса Шевченка пензля митця Богдана Певного, а напис під портретом звертався не тільки до присутніх, але й до усієї громади з докірливим запитом: „Чи твої діти говорять моєю мовою?”

Свято відкрила директор школи Ольга Кекіш. Вона коротко розповіла про мову, як про великий дар, який єднає людей в родину, суспільство, творить культуру й без якого не було б величких творів людського духа, почавши від Євангелія аж до „Кобзаря” нашого пророка Шевченка. Покликаючись на приклади з таких знаних словників, як Грінченка, Олексія Вебстера, Оксфордського й ін., виявила, як часто мова буває єдиним прапором нації. Себто мова є організм, а не механічний вивод одуховленої істоти — людини. Цієї мови, довгі покоління нашого народу навчалися від „леньки нашої”, від її пісень, казок, теплого слова. Нею порозумувалися наші князі, гетьмани, святи наших церков. Ми не сміємо і на чужині цуратися цього великого скарбу нашого народу. До того ж українська мова — велика мова слов'янського світу, який шораз визначнішу роль починає відігравати серед інших народів. Знати дві мови — це вже велике досягнення сучасної освіченої людини.

Статистичні дані подають, що дворічна дитина знає приблизно 300 слів, п'ятирічна — 2,300, а доросла людина своїм багатим словником може вис-

ловити усі свої думки й почування, хоч у буденних справах вживає лише коло 1,800 слів. Словникове багатство дитина черпає також з книжок, тому радить батькам і виховникам читати вголос дітям, пояснювати нові для них вислови, щоб вони більше засвоїли слів з багатой української мови, яка нараховує понад 134 тисячі слів, крім технічних термінів. Доповідачка пригадала присутнім, що в Україні Товариство української мови ім. Тараса Шевченка вибороло удержання рідної мови і це є також заохотою для нас і обов'язком не занедбувати свою мову. „Півтримуймо наших братів і сестер в Україні, нехай наша мова в майбутньому стане мовою нашої родини, товариства й науки”, — закінчила своє слово директор школи. У далішій частині програми виступили учні усіх класів школи — від 1-ої до 12-ої. Вони вправно декламували вірші, присвячені рідній мові.

Виступами керувала Марія Олінець, яка здобула музичну освіту в Америці. Протягом тижня вона дає лекції три на фортепіано, а в суботу викладає спів у школі.

Учні 1-ої класи захоплено виголосили вірш „Українська мова” (учителька класу Надія Літєло). Кесня Рибак з 2-ої класи декламувала вірш „Рідна мова” (учителька Тамара Сидорак). Учні 3-ої класи (Учителька Кесня Драган), декламували вірш Ганни Черній „Мовчуні”. Вони усі тримали прапори, що їх самі виготовили, звичайно, з допомогою їхньої учительки. 4-та клас виступила з декламацією відомого вірша Сидора Воробкевича „Мова рідна, слово рідне” (учителька Звенислава Брикович). Вірш Діми „Про Україну пам'ятай”, виголосили учні 5-ої класи, у якій навчає Марія Олінець. 6-та клас (учителька Ляріса Сонна) виголосила вірш Володимира Самійленка „Українська мова”. 7-ма клас, де навчає Олександр Редько, прочитала нарис про визначних церковних діячів XX століття. Вірш Григорія Столярчука „Я так люблю тебе, українська мова” був виголошений учнями 8-ої класи, де навчає Євстахія Гойдиш. Учениця 9-ої класи Ляріса Сидорак прочитала вірш Михайла Литвинця „Наша мова” (опікунка класу Христина Ференцевич). Учень 11-ої класи Григорій Шесник виголосив вірш, материнську пісню Катрі Гуцал „Дай душі моєї крила” (опікунка класу Ольга Кекіш). Учні найстарших класів, 11-ої і 12-ої, заходами керівників 12-ої класи Дарії Якубович виконали вірш-пісню „Відайте мову” ансамблем „Не журися!” (слова й музика Едуарда Драча).

закомпаньяментом на бандаху Колі Савицького й Олеса Якубовича. Особливо зворушливим був виступ дітей передшкільня (учителька Реня Пясецька), які продекламували вірш „Українська мова”.

Виголошування творів про мову було переплетене виступами шкільного хору й промовців. Так, шкільний хор, що в його складі виступали чотири солісти (Тамара Геймур, учениця 3-ої класи, Тамара Шобар, 3 клас, Галія Федаш, 5 клас, і Дарія Сидорак, 4 клас) відспівав пісню-молитву „Царю небесний” і пісню „Учїтєся, братимі” слова Тараса Шевченка, музику Гайворонського. Далі ще слідували дві пісні: „Як то люблю, як то мило” та „Пісня про жабку”, яку хор закінчив словами: „Хоч та пісня, є дивна, в ній наука є щина: свою мову пам'ятай — за чужою не мійняй”. Хор співав під промовою Марії Олінець, яка мпьянувала Ярема Бачинський, абітурієнт школи.

Від гостей промовив до присутніх головний скарбник кредитової кооперативи „Самопоміч” д-р Іван Серафін, висловивши свою й загальну вітху успіхами шкільної молоді. Від школи подякувала за присутність достойним гостям Марія Олінець, звернувшись зокрема до гостей з України та до заслужених приятелів і дорідників школи. Свято завершилося співом гімну „Ще не вмерла України”. Співали всі — гості, учні й вчителі, а кількома чудовими голосами визначалися молоді батьки учнів.

Поводі, длючись свіжими враженнями, розходилися присутні. Спорядила школа. Але не надовго, бо знову до неї кожної суботи будуть з'їждитися ті, що навчаються, і ті, що навчають. Шкільне навчання щільно вивповнює час від 9-ої години ранку до 1-ої по полудні. Це велике зусилля учнів, які в інші дні (п'ять днів у тижні) вчать в американських школах, а шостий день, вільний для інших дітей, присвячують заняттям у рідній школі. Подібно й вчителі жертвують свій вільний від праці час для виховання майбутнього покоління.

Школа була заснована 1949 року, себто існує вже 40 років і декілька з ко-

лишніх її учнів гідно увійшли у чужий світ, як дійсні амбасадори своєї пошаною мови.

Тепер до школи вписано 135 учнів, більшість з міста й околиці Нью-Йорку, однак багато є зі штатів Нью-Джерсі й Коннектикат. Прибувають і з віддалених місцевостей, наприклад, з-поза далекого міста Олбана.

В цьому році дев'ять учнів закінчили 12-ту класу й допущені до іспитів зрілості. В загальному кандидати до матури добре підготовлені й мають дійсне знання з усіх українознавчих предметів. До іспиту зрілості приступлять такі учні: Іван Біланюк, Андріяна Качарай, Володимир Ковалік, Хтєста Крозер, Анна Навроцька, Марко Трохимчук, Олександр Фесак, Доріан Шобар, Олесь Якубович.

Світлицю при школі провадить Лідія Андрусичин з допомогою Марії Мулик. Кожного року в лютому святличка, яка дис під зарядом 83-го відділу Союзу Українок, святкує свої „уродини”. У цьому році святкувало що недавно по-дню тридцять дітей.

Більшість здвдцяти вчителів школи здобула освіту в Америці, вони добре володіють рідною мовою й вивчили українознавчі предмети: історію, літературу, культуру й географію. Між ними є чотири особи, що колиш закінчили цю школу, здобувають вищу освіту в університетах і в суботі вчать в школі. Це Магда Гойдиш, Тарас Певний, Реня Пясецька, Ярина Ференцевич.

Своє знання вчителі якнайстаранніше намагаються передати пильним учням, що в майбутньому мають заступити своїх батьків в різномірних діяннях громадськості, не тільки між своїми.

Ухній шлях у свій і чужий світ пройде під прапором рідної мови, про що в нинішньому святі промовили слова в материнській пісні Катрі Гуцал:

О, сину мій, дай душі мої крила,
Щоб моя мова теж перемогла!

Щоб хоч на рівні, лиш не другорядна,
Була для тебе джерелом чуття!

І буде мати твою годі ладна
Летіти вільно в потойбік життя!

О. Т. К.

КОНЦЕРТ АРТИСТІВ з УКРАЇНИ Галина Менкуш (бандура) Ніла Крюкова (художнє слово)

Програма:
„МАРУСЯ ЧУРАЙ” — вистава за історичним романом
у віршах ЛІНИ КОСТЕНКО

Вівторок, 1-го травня — WASHINGTON — 7:30 веч.
Українська православна катедральна церква св. Андрія
15100 New Hampshire Ave., Silver Spring, Maryland

Середа, 2-го травня — NEWARK — 7:30 веч.
Школа св. Івана Хрестителя
762 Sanford Avenue, Newark, N.J.
Програма: „Вечір лірики й гумору”.

Четвер, 3-го травня — ROCHESTER — 7:30 веч.
St. Mary's Ukrainian Orthodox Church, 3176 St. Paul Blvd
Info: Ukrainian Credit Union, (716) 544-9518

П'ятниця, 4-го травня — SYRACUSE — 7:30 веч.
Ukrainian National Hall, 1317 West Fayette St
Info: (315) 478-9272

Четвер, 10-го травня — CHICAGO — 7:30 веч.
Ukrainian Cultural Center, 2247 West Chicago Ave
Info: (312) 384-6400

Субота, 12-го травня — CLEVELAND — 7:30 веч.
Sheptycky Hall, St. Josaphat Church, 5720 State Rd., Parma, OH
Info: Ali Ukrainian stores Credit Union „Samopomich”
(216) 884-9111

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬО ЙОРКУ
136 Друга Авеню, ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

запрошує своїх Членів і Прихильників на

РОЗПОВІДЬ
ОРЕСТА СЛУПЧИНСЬКОГО
„МОЇ СПОМИНИ З ПОБУТУ В 1-й УКРАЇНСЬКІЙ
ДИВІЗІЇ” (роки 1943-1945)

І
„ПОКАЗ ПРОЗІРОК З ПРОПАМ'ЯТНИХ МІСЦЬ”

у виконанні

АНДРІЯ ЗАКРЕВСЬКОГО

Запрошуємо до дискусії та виміни думок.

Імпреза відбудеться

в п'ятницю, 4-го травня 1990 р. Початок о год. 7-й вечора

1990

ST. GEORGE
UKRAINIAN
FESTIVAL

ФЕСТИВАЛЬ церкви св. ЮРА в НЬО ЙОРКУ

Святкуйте з нами!

П'ЯТНИЦЯ 19 ТРАВНЯ 4:00 год. го11веч.

СУБОТА 20 ТРАВНЯ 11:00 год. го11веч.

НЕДІЛЯ 21 ТРАВНЯ 1:00 год. го10веч.

схіг 7-ма вулиця поміж 2 і 3 авенюми

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Ділимось сумною вісткою
з Родиною і Приятелями,
що 3-го лютого 1990 р. по важкій недужі
відійшла у Вічність в Україні
на 81-му році життя
наша Найдорожча СЕСТРА

бл. п.
Лена Павлюк-Балацька

Сестра — ЯРОСЛАВА ГАПІЯ
з мужем ОСИПОМ
і РОДИНОЮ

Фестиваль...

(Закінчення зі стор. 2)

садках нагадують малюнки народної мисткині України Катерини Білокур. При тому атмосфера фільму „Повнолуння“ навіяна містикою та загадковістю персонажів і ситуацій, в яких сучасне, минуле та сріра давнина легко і немов самозрозуміло єдиною цілістю.

Анатолій Степаненко нині закінчує екранізацію повісті Івана Кочерги „Майстри часу“, фільм, який уже одержав високу оцінку в найбільш престижному фільмовому журналі України „Новини кіноекрана“.

Неможливо затримуватися в часописній статті над усіма фільмами, які були показані під час фестивалю, хоч як вони були варті уваги. Це, наприклад, біографічний фільм, як, зокрема, цікавий „Лесь Курбас“, фільм про життя Г. Сковороди „Відкрий себе“ та фільм „Тарас“ скомпанований на основі Шевченкових малюнків. Слід однак хоч коротко згадати про дискусійні панелі, які були влаштовані під час та на закінчення фестивалю. Гості-кінематографи з України під час своїх виступів розповіли про новозасновані кіностудії, про їхні проблеми із-за браку модерної кіноапаратури та протрудної популярності і показу своїх фільмів. Ариадна Охримович, з канадської сторони розповідала про свої враження з недавньої поїздки в Україну, де вона восени взяла участь в міжнародному молодіжному фестивалі в Києві і на офіційне запрошення мала нагоду показати свої фільми.

Організаторка фестивалю проф. Р. Багрий нестримно доповнювала дискусії відомостями та поясненнями. Зокрема присмними та інформативними були доповіді видатного письменника та журналіста Леоніда Череваника, справжнього протектора і речника українських молодих кінематографів, та співдавеця єдиного українського кіно-журналу „Новини Кіноекрана“.

„Слава...“

(Закінчення зі стор. 1)

Група змагунів „Карпат“ вже після змагань із синьо-жовтим прапором

зустріч, хоч принагідна, наповнює нашу душу гордістю з цього, що ви у Львові так успішно продовжуєте славі українські футбольні традиції, що їх далеко перед Другою світовою війною започаткувало СТ „Україна“ і інші спортивні осередки. Ми малесенька вітка українського організованого спорту тут за океаном надзвичайно гордимось вами, вашою боротьбою за право бути синцем, ми радіємо успіхам лівів'ян в їх змаганнях в спорті і усіх інших ділянках громадського життя. Даліше цей член проводу „Ч.Січі“ коротенько поінформував гостей про минуле й сучасне „Ч.Січі“ і на закінчення попросив до святкового обіду, що його згідно з традицією підготували членкині проводу Т-ва і „Січової Фундації“ (М. Бокало, Я. Василіак, М. Машера і А. Шевчук). Від юнаків гарну подяку зложив Тарас Чопик і після нього із змістовним словом захоплення і подяки виступив президент ФК „Карпат“ Юліан Кордіяк. Ще перед виходом на оглядини української католицької церкви, парафіяльної школи і спортивного залу, президент Ю. Кордіяк і тренер дружини Едвард Козинкевич дали інтерв'ю для редактора „Спортивних Вістей“ „Свободи“, зміст якого подасмо нижче.

З великою увагою, захопленням і подивом для місцевої української громади, гості оглядали церкву в якій до них промовив парох о. Богдан Лукій. Отець Лукій інформував гостей про активність парафії, про співпрацю тієї церкви з українськими православними і євангелістичними церквами, як теж давав віщери відповіди юнакам і їх провідникам на їх запити. Після цього з великим зацікавленням оглянули парафіяльну школу та спортову залу, відмітивши, що таких залів нема при школах у Львові.

В год. 4:30 по полудні, згідно з планом відбулися товариські змагання в яких „Свобода“ вітало вас та ваших співробітників і молодих футболістів та бажаю успіхів нашого футбольного сезону. В першу чергу розкажіть нам про свої враження з футбольного турніру в Даллас.

Ю. Кордіяк: Ми перший раз брали участь в такому великому турнірі — 152 дру-

Додатковий позитив фестивалю в Торонто — це особистий контакт, який так легко нав'язали молоді кінематографи з України з нашою молоддю по цей бік океану та який повинен розвинути в ентузіастичну співпрацю. Можна ствердити, що цей контакт уже увінчався конкретними проєктами майбутньої кооперації.

В другу чергу, можна сподіватися, що хоч коротке перебування в Торонто, воно, однак дало нагоду нашим гостям доповнити своє професійне знання ще ознайомленням із найостаннішими надбаннями та напрямками в західній кінематографії, — та в інших ділянках мистецтва.

Завдяки своєму досвідові та знайомствам у канадському фільмовому світі, Ариадна Охримович постаралася зорганізувати ряд відвідин до торонтонських фільмових студій, як наприклад „National Film Board, Animation House“ (студія мультиплікаційних фільмів), як теж до канадської державної телевізійної студії (CBC) відділу хронікально-документальних фільмів, „Jougnal“ та „Nature of Things“, де наші гості втішалися незвичайно теплою гостинністю та зацікавленням й одночасно мали нагоду оглянути тутешню апаратуру та процеси праці.

На закінчення хочеться підкреслити велику потребу усвідомити українську спільноту та наші громадські установи про пріоритет візуальних засобів масової інформації в сучасній світовій розгрі суспільних та політичних сил. Нам потрібно кріпко та з ентузіазмом підтримувати нашу молодь, яка збагнула вагу так званих „мідій“ і бажає віддати свій талант і працю, щоб шляхом правильної інформації та мистецтва бути корисною для України та її культури.

Лесь Курбас у 1920-их роках

жини! Але брак досвіду не дозволив на поганих полях показати добрі результати. Прогнали в чверть фіналі фаворитам з Болівії 2:3, але здобули симпатії публіки і були запрошені на наступний рік.

О.Т.: Чи ідучи до ЗСА з юними футболістами ви сподівалися зустрінути українців і зокрема побувати в українському спортовому середовищі?

Е. Козинкевич: Не тільки сподівалися, але і надіялися і знали, що ви тут є, бажали з вами побачитися, познакомиться, поспілкуватися. Футбол нам дає що нагоду.

О.Т.: З пресових повідомлень знаємо, що ваша перша дружина в цьому сезоні виступає в „буферній“ зоні II-ї ліги. Поясніть нам що це таке „буферна“ зона і які можливості в ній мають „Карпати“?

Е. Козинкевич: Це проміжна зона між I-ю і II-ю лігою, яка складається з кращих дружин СССР. Таких є три зони. Надіємось на добрий виступ „Карпат“.

Ю. Кордіяк: В зв'язку з тим, що клуби Грузії і Литви вбули з чемпіонату СССР, змінилися значно обставини змагань, тому прогнози на чемпіонат ускладнюються.

О.Т.: Чи „Карпати“ самостійне товариство, чи секція фабрики „Електрон“?

Ю. Кордіяк: „Карпати“ є самостійною ланкою спортової організації концерну „Електрон“, головного спонсора.

О.Т.: Які ділянки спорту крім футболу є активні в лівів'янських „Карпатах“?

Ю. Кордіяк: Це суто футбольний клуб.

О.Т.: З історії українського футболу знаємо, що у Львові, Ужгороді, Чернівцях і інших містах Західної України цей вид спорту розвивався на досить високому рівні. Чому тут сучасну пору так важко створити класову дружину у Львові, яка могла б дорівнювати таким дружинам як киявська „Динамо“, дніпропетровський „Дніпро“ чи одеський „Чорноморець“?

Е. Козинкевич: В теперішній час є можливість створити свою класову дружину, до цього спрямовані наші зусилля.

О.Т.: В різних пресових органах з України читаємо про численні голоси народу, прихильників футболу, які вимагають створити самостійну футбольну лігу в українській ССР. Як ваша думка в цьому питанні і чи український футбол піде слідами грузинів і литовців?

Ю. Кордіяк: Думаємо, що це є справа близького майбутнього. Україна має для цього всі можливості.

О.Т.: Недавно ми читали в киявській „Спортивній Газеті“, проєкт „статуту“

Олімпійського Комітету України. Що вразило українське спортове суспільство в ЗСА, це одна із точок, де говориться, що завданням цього ОКУ є правильно підбирати найкращих спортсменів до збірної СССР.

Масою враження, що народ в Україні і тут за океаном, вважає, що Україна повноправний член ООН і ЮНЕСКО, повинна мати право виступати в Олімпійських ігрищах самостійно. Як здивляються на цю справу провід і членство ФК „Карпати“?

Ю. Кордіяк: Наразі „Карпати“ увійшли до новоствореного УСА — Української Спортивної Асоціації у Львові, яка має якраз таку мету.

О.Т.: Для вашої інформації. Ще в 60-их роках провід Українського Олімпійського Руху, що тоді був активним в ЗСА, робив великі акції для цього, щоб МОК прийняв в свій ряди Україну ОУР добирав того, що цю справу офіційно обговорювала на своєму засіданні Президія МОК. За прийняття України прихильно висловилися тоді репрезентанти: ЗСА, Англії, Бельгії, Швеції, Бразилії, Греції, Нігерії, Австралії, Ліхтенштайну, Італії. 3-поміж керівників особистостей МОК прихильні були: А. Брандс (президент), О. Маср (канцлер МОК), К. Г'юз (міністер закордонних справ Австралії), Меніс (прем'єр-міністер Австралії), Ф. Джозефа (принц Ліхтенштайну) і ряд інших. На жаль цю прихильність грубо зигнорували в СССР і УССР та мабуть не публікували в спортивній пресі.

Ю. Кордіяк: Спортова преса України є у Києві під протекторатом Державного комітету спорту і висловлює переважно його точку зору.

О.Т.: Коли остаточно планується приїхати до ЗСА з першою дружиною „Карпати“?

Ю. Кордіяк: Можливо в червні, якщо здобудемо квитки на „Аерофлот“.

О.Т.: Що ви бажали б сказати читачам „Спортивних Вістей“ „Свободи“?

Е. Козинкевич: Висловлюємо подяку за прийом, надіємося підтримувати більш дружні стосунки надалі.

О.Т.: Широ дякую за вашу увагу та відповіді на мої питання. Бажаю вам даліших успіхів у вашій праці для лівів'янських „Карпат“ та щасливого повороту до Львова.

О.Т.: Що ви бажали б сказати читачам „Спортивних Вістей“ „Свободи“?

Е. Козинкевич: Висловлюємо подяку за прийом, надіємося підтримувати більш дружні стосунки надалі.

О.Т.: Широ дякую за вашу увагу та відповіді на мої питання. Бажаю вам даліших успіхів у вашій праці для лівів'янських „Карпат“ та щасливого повороту до Львова.

О.Т.: Що ви бажали б сказати читачам „Спортивних Вістей“ „Свободи“?

Е. Козинкевич: Висловлюємо подяку за прийом, надіємося підтримувати більш дружні стосунки надалі.

Група кінорежисерів з проф. Романом Багрієм

Кадр з фільму „Ой горе, це ж гості до мене“.

„САКС ФІОТ АВЕНЮ“ — ланцюг крамниць, який славиться найновішими та найдорожчими моделями одягу, проданий одним іноземним власником — другому за півтора мільйона доларів. Договір про продаж був підписаний між англійським власником 45-ти крамниць та фінансовою групою Інвесткорп Банк із середнього сходу у вересні минулого року. Новий власник проголосив, що він продовжуватиме вести „Сакс“ у традиційному стилі, але розширить його виводом на європейський ринок та ринок Далекого Сходу. Інвесткорп Банк є співвласником багатьох інших фірм, починаючи від ювелірної „Тифані“ та фірми, яка спеціалізується у продажі італійського шкіряного та модного одягу „Гуччі“, і кінчаючи фірмою „Карвел“, яка виробляє й продас морозиво.

ЕКСПЕРТИ ДЕРЖАВНОЇ лабораторії поблизу Скенектеді, Н.Й., приготували до випробування новий ядерний реактор великої потужності, який відкриває шлях для розвитку нової генерації підводних човнів, що зможе пересуватися з більшою швидкістю та на більшій глибині. Плянвані випробування реактора, який дотепер коштував 550 міль. дол., натрапили на гостру критику зі сторони охоронців оточення. Новий реактор буде інстальований до стратегічних підводних човнів „Сівулф“ у 1995 році. Кожний такий човен нестиме 50 ракет, мін та торпед, буде менш уразливий, та коштуватиме один мільйон доларів. Цей реактор став першим новим реактором американської флотії за останніх 12 років.

HELP WANTED

TEMPORARY JOBS: APPLY NOW OR WAIT FOR THE YEAR 2000

Every ten years, the U.S. Census Bureau counts each person and household in the United States. To complete this task, we need people like you.

The largest number of jobs are as census takers. You'll work in an area close to your home conducting on-the-spot interviews. Full and part-time jobs are available, the hours are flexible to suit most schedules and pay is \$7.00 to \$8.00 per hour.

If you are fluent in a language other than English, there may be some special opportunities open to you.

If you live in New York City, contact

U.S. CENSUS BUREAU
213 West 35th Street, Room 2203
New York, N.Y. 10001
(212) 239-0825

If you live in Jersey City, call

(201) 714-7300
An Equal Opportunity Employer
IT PAYS TO GET THE FACTS

НА ПРОДАЖ

"Ukrainian" Computer Systems Desktop Publishing Services

Продаємо комп'ютери що "говорять" Українською мовою і працюють на 220 вольтів, комп'ютерні системи з програмою. Ми їх також уживаємо і можемо для вас друкувати книжки, часописи, бюлетені, оголошення, бізнесові картки та програмки за приступні ціни.

Complete computer systems and software available, customizing of software, training, sales and service by experienced professionals. Our LINGVIST software made the WordPerfect and Ventura Publisher programs speak Ukrainian or any other language. Available for IBM-PC and compatible computers. We assemble the computers and customize the software to your specifications and help you to ship them to Ukraine.

Ця розмова є пропозицією національного співробітника.

We have a solution for your computer problems!
Call: Yuri Blaznarovich, P.Eng. інж. Юрій Блонарович
computer radio КОМПЮТЕРАДІО
Box 282, Pine Brook, NJ 07068 Tel. (201) 808-1970

26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ: книги ДМЦ різного роду матеріали для вишивання, канєни, книжки з українськими візерунками, і т. п. в Арці.

КРАМНИЦЯ
"ICON"
продас: ІКОНИ, КОРАПИ, ПАМ'ЯТКОВІ РЕЧІ, наприклад: ГОДИННИКИ З ОЛОТІ РЕЧІ, МАСО РАДІО, ВІДЕО на УКРАЇНУ
230 East 14th Street
New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 982-3488

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на центральні са. Андрія в Бавнд Брукс та Дука в Емптонбургу, та інших.

ВІДОМА СОЛІДНА ФІРМА
Cypress Hills Monuments
Власник — українськ ВОЛОДИМИР БІЛЯНСЬКИЙ.
К. М. КАРДОВИЧ і О. ПОБАЧЕВСЬКА
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (718) 277-2332

Відкрито кожного дня, в суботу включно від 9 до 5 по пел. в неділю від 10 до 4 по пел. На бажання для вигоди клієнтів радо заведемо до Вашого дому з проєктами й порадами.

ВІДИЙШЛИ ВІД НАС

ГРИГОР ЛУЖНИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 116-го Т-ва „Вільні Козаки“ в Трентоні, Н.Дж., помер 3-го березня 1990 року на 88-му році життя. Нар. 1903 року у Львові, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у саутку доньку Христини Кульчицьку, сина Александра, внучка та бачку і доньку родину в Україні. Похорон відбувся 10-го березня 1990 року на цвинтарі са. Марії на Факс Чейсі, Філадельфія, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

МАРІЯ ВИЛОТА, член УНС Відд. 31-го ім. св. Кирила і Методія в Ст. Клер, Па., померла 22-го березня 1990 року на 89-му році життя. Нар. 22-го червня 1920 року в Ст. Клер, Па. Членом УНС стала 1937 року. Залишила у саутку брата Івана, сестер Ольгу і Ану, племінників і племінниць. Похорон відбувся 26-го березня 1990 року на укр. кат. цвинтарі са. Троїці в Ст. Клер, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ ЯРОВИЙ, член УНС Відд. 183-го ім. Івана Мазепи в Дітроїті, Мич., помер 15-го березня 1990 року на 85-му році життя. Нар. 17-го грудня 1924 року в Україні. Членом УНС став 1978 року. Залишив у саутку дружину Марію, сина Александра, також брата, сестер і дашу родину в Україні. Похорон відбувся 19-го березня 1990 року на цвинтарі са. Ядвіги в Дітроїті Гайтс, Мич.

Вічна Йому Пам'ять!

Катерина Е. Назар, секр.

МЕЛАНІЯ ЛІЩИНСЬКА, член УНС Відд. 430-го Т-ва „Дністер“ в Філадельфії, Па., померла 8-го березня 1990 року на 80-му році життя. Нар. 30-го березня 1910 року в Бориславі, Зах. Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у саутку брата Михайла, сестер Івану і Ірену і дашу родину. Похорон відбувся 13-го березня 1990 року на цвинтарі са. Марії на Факс Чейсі, Філадельфія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Книгунський, секр.

ШКІРНІ
НЕДУГИ
РАК ШКІРИ
ВЕНЕРИЧНІ
ХВОРОБИ
ЗАБИГИ ПРОТИ ВТРАТИ
ВОЛОССЯ
ЗАСТРИКИ COLLAGEN
ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК
JIM
BARAL, M.D.
ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ
ДЕРМАТОЛОГ
Центр американської
дерматології
(212) 247-1700
210 Central Park South
New York, N.Y.
(bet. W'way & 7th Ave.)
Medicare приймається
Пациєнтів приймається тільки
за домовленням.
Працюємо також в суботу
Можете знайти нас скоро
в NYNEX Yellow Pages.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED
Обслуґа ШІРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
Також займаємось похоро-
нами на цвинтарі в Бавнд
Брукс і перенесенням Тіл-
них Останків з різних країн
світу

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ВІДИЙШЛИ ВІД НАС

ОЛЬГА СТЕБНОВСЬКА, член УНС Відд. 239-го ім. св. Юрія в Філадельфії, Па., померла 24-го лютого 1990 року на 80-му році життя. Нар. 1904 року в Станіславові, Україна. Членом УНС стала 1961 року. Залишила у саутку сестер — Емілію Вірчук, Дарію Пасичняк з родинною і Тетяну Обухівську з родинною. Похорон відбувся 27-го лютого 1990 року на цвинтарі са. Марії на Факс Чейсі у Філадельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Оксана Горещька, секр.

ЕВГЕН КОМАНИШИН, член УНС Відд. 221-го ім. св. Іоана Хрестителя в Ньюарку, Н.Дж., помер 14-го березня 1990 року на 92-му році життя. Нар. 13-го липня 1897 року в селі Лопи, Перемишльщині, Лівія, Україна. Членом УНС став 1934 року. Залишив у саутку дружину Марію, сина Джеррі, дочку Стефанію, багато племінників і племінниць та дашу родину в Україні. Похорон відбувся 17-го березня 1990 року на цвинтарі са. Михайла в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Карачевський, секр.

Д-р ЯРОСЛАВ ТИХОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 78-го ім. св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н.Дж., помер 1-го лютого 1990 року на 71-му році життя. Нар. 11-го травня 1918 року в Болехівцях, Зах. Україна. Членом УНС став 1976 року. Залишив у саутку дружину Варвару, сина Юрія, доньку Юліану, брата Олександра і сестру Івану з родинною. Похорон відбувся на цвинтарі Голлівуд Меморіал Парк в Юніон, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Юлія Демчук, секр.

ТАТІЯНА М. ХАРХАЛІС, член УНС Відд. 337-го в Балтиморі, Мд., померла 6-го лютого 1990 року на 49-му році життя. Нар. 1940 року у Львові, Україна. Членом УНС стала 1962 року. Залишила у саутку мужа Тараса, сина Андрія і дружинною Танюю і Петра, бачку Богдана Чапельського і брата Юрія Чапельського з родинною. Похорон відбувся 10-го лютого 1990 року на цвинтарі са. Михайла в Балтиморі, Мд.

Вічна Їй Пам'ять!

Остан Садовий, секр.